

S

Chef för utrikesredaktionen: Inger Jägerhorn. Tel. red: 08-738 10 54, fax: 08-738 11 40, e-post: utrikes@dn.se

Bosnier röstade 'hemma'

Lugnt kommunalval. Hela 89 procent lade sin röst i gamla hemkommunen.

Av Christian Palme

DN:s korrespondent

Det kontroversiella kommunalvalet i Bosnien avslutades på söndagen och i de första siffrorna som redovisades på söndagskvällen dolde sig en sensation: ett stort flertal av väljarna avvisade de extrema nationalisternas kampanjer för folkomflyttning.

Trots intensiv propaganda från de nationalistiska ledarna valde bara elva procent av Bosniens väljare att lägga sina röster i en annan kommun än den där de bodde före kriget, visar preliminära siffror från säkerhetsorganisationen Osse, som övervakar valet.

Till kommunalvalets mest kontroversiella frågor, som grundas på en undantagsregel i fredsfördraget från Dayton, finns rätten att lägga sin röst i en annan kommun än den där man bodde före kriget. De hårdaste nationalistiska ledarna bland kroater och serber i Bosnien har använt denna regel för att försöka övertyga flyktingar om att de skulle rösta på nya hemorter, i stället för i de gamla hemstäderna, som nu ofta kontrolleras av en annan folkgrupp. Enligt Osse:s siffror röstade 89 procent i sin gamla hemort, även om många valde att poströsta, därför att de inte vågade bege sig till hemorten.

Valet genomfördes dock inte utan konflikter. I Drvar, en nu helt kroatdominerad stad som före kriget var nästan helt serbisk, försökte valförrättarna hindra hundratals serber från att rösta genom maskningstaktik.

Drvar (tidigare Titov Drvar) i västra Bosnien, är en gles befolkad kommun, som i det kommunistiska Jugoslavien hade ett visst rykte för sin krigshistoria. Från en grotta i Drvars utkanter ledde Tito under några månader 1943 och 1944 de kommunistiska partisanernas kamp mot den tyska ockupationsmakten. I maj 1944 genomförde tyskarna ett överraskningsanfall med fallskärmsstrupper mot Titos högkvarter, som dock misslyckades.

Före inbördeskriget i Bosnien hade Drvar ett serbiskt flertal på 97 procent. Under den kroatisk-muslimska störoffensiven i Bosnien på hösten 1995 fördrevs hela Drvars befolkning mot norr, till Banja Luka och Prijedor. I de 17.000 serbernas ställe kom 9.000 bosniska kroater som under det första krigsåret hade fördrivits från bland annat området Posavina i norra Bosnien.

Serberna i Bosnien har en kluven hållning till Drvar och ett antal andra tidigare serbdominerade städer i västra Bosnien, som Grahovo och Petrovac. Ledarskiktet vill

Två muslimska kvinnor lägger sina röster i en vallokal i den östra delen av Mostar på söndagen. Under kommunalvalets andra dag köade muslimska väljare efter att ha bojkottat valet på lördagen.

FOTO: ANTONIO BAT

att de serbiska flyktingarna stanna i Serbiska republiken, den serbiska delstaten och kolonisera de tidigare kroatiska och muslimska ruiner i norra Posavina och i Kozara-dalen öster om Prijedor. Även den förr helt muslimska staden Srebrenica tillhör de områden som serberna vill ta över med valurnans hjälp. Men många av de fördrivna vill hellre återvända, även om det betyder att de ska leva i Federa-

tionen, den muslimsk-kroatiska delstaten.

Drvar-serberna har satsat på en egen lista i valet, "Drvar-partiet", vars affischer veckorna före valet har suttit uppklistrade överallt i Banja Luka. Målet är att ta kontrollen över kommunfullmäktige i Drvar för att kunna skynda på återflyttningen till hemstaden.

Maskningsaktionen i Drvar under den första valdagen på lördagen ledde till att

flera hundra serber inte fick rösta innan vallokalerna stängde. I stället valde de att övernatta i sina bussar utanför staden. Kroaternas försök att sabotera valet i Drvar fördömdes i kraftiga ordalag av fredssamordnaren Carlos Westendorps talesman Vladislav Savic i Banja Luka.

Inga fler bomber exploderade under den andra valdagen, men i Bihac-regionen i nordvästra Bosnien blev en med-

lem av ett muslimskt oppositionsparti skjuten under natten. I Bihac har det dominerande muslimska partiet SDA, som leds av den bosniske presidenten Alija Izetbegovic, genomfört en hårt kritiserad förföljelsekampanj mot motståndare inom den egna folkgruppen.

De första valresultaten väntas på måndagen och tisdagen, men tidigast kommande lördag väntas alla resultat vara klara.

TT: TV 4-journalisten Stefan Borg skadades lindrigt, när han under söndagen blev beskjuten i Bosnien.

Borg och fotografen Marko Nilsson var på väg från Pale till Sarajevo, när deras bil stoppades av okända, maskerade män på serbkontrollerat område. När journalisterna försökte köra därifrån öppnade männen eld och Stefan Borg träffades av en kula i sidan.